

OSTRAVA 2. května 2022
TISKOVÁ ZPRÁVA

JANÁČKOVY OPERY V NÁRODNÍM DIVADLE MORAVSKOSLEZSKÉM V DALŠÍ NOVÉ PUBLIKACI

V pokladně a e-shopu Národního divadla moravskoslezského je k dostání nová publikace s názvem **Proměny Janáčkových oper v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě, 1919–2018**. Vznikla z iniciativy divadla; autoři jsou pracovníci Ostravského muzea (Lenka Černíková) a Fakulty umění Ostravské univerzity (Helena Spurná, Viktor Velek). Za pomoci dochovaných pramenů z archivu divadla, Ostravského muzea, Slezského zemského muzea a Archivu města Ostravy rekonstruuje nová kniha každou z inscenací oper hukvaldského rodáka uvedených v Národním divadle moravskoslezském v letech 1919 - 2018.

Před dvěma lety vyšla nákladem NDM publikace týmu pod vedením Jiřího Nekvasila, ta se zaměřila na výběr scénicky nejpozoruhodnějších Janáčkových děl uvedených v našem divadle. Jmenovala se **Opery Leoše Janáčka v Národním divadle moravskoslezském** a k dostání je stále v knižní podobě, je ale také dostupná v elektronické verzi na webu divadla (e-verze je propojena s archivem inscenací).

Opera Národního divadla moravskoslezského nabídla divákům už všechny Janáčkovy opery a vedle Národního divadla Brno jsme druhým divadlem na světě, které uvedlo ve své historii kompletní operní dílo skladatele. Nová publikace se zabývá všemi inscenacemi v celé historii divadla. Stejně jako publikace první, má i tato nová bohatou obrazovou stránku pocházející nejen z fondů divadla, ale také ze sbírek Ostravského muzea. Využity jsou scénické návrhy i hojně fotografií umělců z inscenací.

Nejčastěji uváděnou Janáčkovou operou je ve světě **Její pastorkyňa**, a to platí i v Ostravě – celkem 14 jejích nastudování viděli diváci od první sezóny existence divadla až po rok 2011. *Její pastorkyňa* také byla na podzim 1919 prvním Janáčkovým dílem na jevišti tehdejšího NDMS. Bohužel se ale přímo z této inscenace nezachoval žádný obrazový materiál, první máme až z roku 1934. V roce 2018 měla v Ostravě premiéru poslední opera – **Osud**. „Nastudováno u nás bylo celkem 34 inscenací devíti Janáčkových oper. **Káťa Kabanová** nebo opera **Z mrtvého domu** byly v Ostravě uvedeny už krátce po svých světových premiérách. Před válkou vidělo ostravské publikum poprvé také **Věc Makropulos** (1935) nebo **Příhody lišky Bystroušky** (1936). Jiné opery byly uvedeny až v období po druhé světové válce, nebo dokonce až po roce 1990: **Výlety páně Broučkovy** (poprvé 1959), **Šárka** (1978), **Počátek románu** (2000) – ten byl dokonce k vidění zatím pouze v Brně a u nás v Ostravě,“ přiblížil ředitel NDM Jiří Nekvasil. Sám v posledních 12 letech dvě z oper režíroval – *Káťu Kabanovou* (rok 2012) a výše zmiňovaný *Osud* (rok 2018).

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz

„Ostravská opera si dlouhodobě zakládá na pestrosti inscenačních postupů a nových výkladech Janáčkových oper. Umělecky velmi inovativní byly už inscenace režiséra Ilji Hylase v 60. a 70. letech. Hylas měl vrozený cit pro práci s hercem a v Ostravě spolupracoval se špičkovými českými scénografy – Vladimírem Šrámkem, Františkem Trösterem, Zbyňkem Kolářem a Otakarem Schindlerem. Díky nim mohl naplňovat na svou dobu smělé jevištní vize. **Výlety páně Broučkovy** (1959), **Káťa Kabanová** (1960), **Věc Makropulos** (1964) či jeho inscenace opery **Z mrtvého domu** (1974) patří vůbec k tomu nejlepšímu, co se na ostravské operní scéně před rokem 1989 podařilo vytvořit,“ řekla Helena Spurná, jedna z autorek nové publikace.

Janáčkovy opery nastudovali v Ostravě mj. špičkoví dirigenti Jaroslav Vogel, František Jílek, Otakar Trhlík, Bohumil Gregor nebo z nejmladší generace Roberta Jindra. „Prostor k prosazení určitého uměleckého názoru po delší dobu měli především Vogel, Pinkas a Jindra. Jaroslav Vogel stál u počátků zdejší janáčkovské tradice. Nastudoval největší počet oper Leoše Janáčka, přičemž jeho nastudování oper **Z mrtvého domu** (1932), **Věc Makropulos** (1935) a **Příhody lišky Bystroušky** (1936) byly ostravskými premiérami. V Ostravě pěstoval kult Janáčka také skrze tradici symfonických koncertů, které byly součástí divadelního abonmá,“ doplnila Helena Spurná.

Kromě členů domácího operního ansámblu (např. sopranistka Eva Dřízgová-Jirušová) se o úspěch Janáčkových oper v Ostravě zasadili v poslední době i hostující sólisté. V hudebním nastudování Roberta Jindry například excelovaly německá sopranistka Maida Hundeling v roli Jenůfy a Eva Urbanová jako Kostelníčka v **Její pastorkyni** (2011, režie Michael Tarant), Eva Urbanová pak také ve veleúspěšném koncertním provedení **Věci Makropulos** (2012) a v **Káti Kabanové** (2012).

Knihu autoři věnovali brněnskému skladateli a muzikologovi Miloši Štědroňovi k jeho osmdesátinám s poděkováním za vše, co vykonal pro Janáčkovu hudbu.

Nová publikace je k dostání za 200 Kč v pokladně NDM a v e-shopu divadla, stále je k dispozici také první kniha. V kompletu přijdou obě na 450 Kč (druhá samostatně stojí 320 Kč).

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE STATUTÁRNÍHO MĚSTA OSTRAVA
UL. ČS. LEGIÍ 148/14, 701 04 OSTRAVA - MORAVSKÁ OSTRAVA
OSTRAVA!!!

Šárka Swiderová
Tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz